

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Ze života JČMF

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 42 (1997), No. 4, 214--215

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/138909>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1997

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

- J. BEČVÁŘ, E. FUCHS: *Jaroslav Šedivý, zakladatel letních škol z historie matematiky*
- J. BEČVÁŘ: *Historie letních škol z historie matematiky*

Člověk — Umění — Matematika

- J. FOLTA: *Vidění a zobrazování (Geometrie a umění)*
- J. VESELÝ: *Poznámky k historii funkce gama*
- J. ČIŽMÁR: *Vznik a vývoj algebraické geometrie*
- M. HEJNÝ: *Objevování neeukleidovské geometrie (Pohled učitele)*
- K. ŽITNÝ: *Přínos F. Rieszeho k teorii Lebesgueova integrálu funkcí jedné reálné proměnné*
- J. VESELÝ: *O některých důležitých řadách*
- P. ŠÍŠMA: *Vznik a vývoj teorie grafů*
- P. TROJOVSKÝ: *Kořeny a vývoj pojmu konvergentní číselná řada*
- P. KRAEMER: *Zákon reciprocity v teorii čísel*

Šestý svazek edice, *Malý průvodce historií integrálu*, seznamuje čtenáře s vývojem pojmů, metod a postupů integrálního počtu od starověku až do současnosti. Publikaci lze vřele doporučit učitelům i vysokoškolským studentům matematiky pro tzv. druhé čtení.

Ještě do konce roku 1996 vyšly svazky č. 5 a 7:

5. J. BEČVÁŘ (ed.): *Jan Vilém Pezider (1874–1914)*. Prometheus, Praha 1996
7. J. BEČVÁŘ, E. FUCHS (ed.): *Historie matematiky II. Sborník. Seminář pro vyučující na středních školách, Jevíčko, srpen 1995*, Prometheus, Praha 1996

Další publikace se připravují.

Všechny dosud vyšlé svazky nové edice **Dějiny matematiky** je možno zakoupit v knihovně matematické sekce Přírodovědecké fakulty MU v Brně, Janáčkovo nám. 2a, a na Oddělení historie matematiky MÚ UK, Matematicko-fyzikální fakulta UK v Praze, Sokolovská 83.

Martina Němcová

ŠEST LET OPAVSKÉ POBOČKY JČMF

Nejmladší pobočkou JČMF je pobočka opavská, která vznikla v roce 1991 a letos tedy oslaví šestileté trvání své bohaté činnosti. Její práce především odpovídá původ-

nímu cíli „Spolku pro volné přednášky z matematiky a fyziky“ — pořádá v rámci pravidelných vzdělávacích podvečerů přednášky pro své členy (především učitele základních a středních škol) i další zájemce, hlavně z řad studentů. Přednášky mají různá témata matematická (např. kombinatorická geometrie, matematické dokazování), fyzikální (záhady a paradoxy) i astronomická, která jsou zvláště oblíbená. Účast na těchto akcích bývá hojná, což často překvapuje přednášející z pražských vysokých škol.

Další dlouhodobou akcí jsou semináře „Matematika vesele i vážně“, které pro učitele ZŠ pravidelně vede PaedDr. LIBUŠE HOZOVÁ. Samozřejmostí je zapojení do různých soutěží — počínaje matematickou a fyzikální olympiádou přes korespondenční soutěž KOUDES, Pythagoriádu, Matematický KLOKAN a další až k soutěži „Dejme hlavy dohromady“.

V šestileté historii této pobočky je také velmi úspěšný třídní matematický celostátní seminář (vlastně mezinárodní — byli zde i kolegové ze Slovenska), který se konal

v roce 1994, vytvoření obsáhlých matematických testů pro základní školy, které si zakoupila řada škol z celé republiky, a několik běhů rekvalifikačních kursů „Účetnictví a výpočetní technika“, pro které byla naše pobočka akreditována MŠMT.

Z uvedeného výčtu činností je vidět, že vzhledem k podmínkám pohraničního města daleko od pražského centra si vede opavská pobočka dobře. Je to především zásluhou několika obětavých funkcionářů, kteří s nadšením věnují svůj čas a své síly práci v naší pobočce Jednoty. Je jich více, ale dnes bychom rádi vyslovili svůj dík jedné z nich, Mgr. JIŘINĚ BOUCHALOVÉ. Patří mezi zakládající členy opavské pobočky a po celou dobu jejího trvání se velmi aktivně podílí na její činnosti. Využívá přitom svých bohatých zkušeností z různých škol, na kterých působila — nejdéle na Mendlově gymnáziu a na Střední průmyslové škole stavební v Opavě.

K jejímu blížícímu se životnímu jubileu upřímně gratulujeme a přejeme mnoho dalších úspěchů v osobním životě a v práci pro JČMF.

Za výbor opavské pobočky JČMF:

Marie Jančarová

ČINNOST LIBERECKÉ POBOČKY JČMF V ROCE 1996

V roce 1996 si liberecká pobočka zvolila nové funkcionáře. Předsedou je prof. RNDr. BOHDAN ZELINKA, DrSc., místopředsedou doc. RNDr. MILAN KREBS, CSc., a jednatelekou (a současně hospodářkou) je RNDr. JANA PŘÍVRATSKÁ, CSc. Revizory jsou doc. RNDr. ing. KAREL MAČÁK, CSc., a Mgr. LADISLAV ŠIMEK.

Jako obvykle byly hlavní náplní práce pobočky matematické a fyzikální přednášky: všechny se konaly na Technické univerzitě v Liberci. Spolupředatelem matematických přednášek byla její katedra numerické a aplikované matematiky. JAN STANĚK, CSc. (TU Liberec), jinak sbormistr pěveckého sboru Kvintus, ve své přednášce „Přirozené ladě-

ní a vícehlasý zpěv“ vysvětlil z matematického a fyzikálního hlediska principy ladění. Prof. RNDr. BOHDAN ZELINKA, DrSc. (TU Liberec), v přednášce „Booleovské funkce“ popsal vlastnosti booleovských funkcí a způsoby jejich zápisu pomocí disjunktivních forem. K 55. narozeninám děkana pedagogické fakulty TU doc. RNDr. JAROSLAVA VILDA se konal slavnostní seminář, na kterém doc. RNDr. JINDŘICH BEČVÁŘ, CSc. (MÚ UK Praha), proslavil přednášku „Jak na lineární algebru“. Popsal v ní obsah a metody vyučování lineární algebry pro studenty učitelského studia na MFF UK v Praze. Prof. RNDr. JAROSLAV LUKEŠ, DrSc. (MFF UK Praha), v přednášce „Některé klasické výsledky analýzy v moderním hávu“ pohovořil o novém pojetí některých klasických vět matematické analýzy. RNDr. JOSEF MÁLEK, CSc. (MÚ UK Praha), přednášel „O regularitě řešení pro Navierovy–Stokesovy rovnice“. Doc. RNDr. MIROSLAV DONT, CSc. (FEL ČVUT Praha), v přednášce „O \mathbb{L}^p –u“ popsal jistou zdokonalenou variantu systému \mathbb{L}^p . Konečně prof. RNDr. IVAN NETUKA, DrSc. (MFF UK Praha), přednesl příspěvek na téma „Dirichletova úloha v teorii potenciálu a harmonické aproximace“.

Fyzikální přednášky se konaly ve spolupráci s katedrou fyziky Technické univerzity. Byly poměrně monotematické a jejich autory byli domácí přednášející:

- Prof. RNDr. VÁCLAV JANOVEC, CSc.: *Strukturní fázové přechody a jejich význam pro elektromechanické vlastnosti krystalických látek.*
- RNDr. PETR HÁNA: *Piezopolymery.*
- Mgr. LIDMILA BURIANOVÁ, CSc.: *Piezoelektrické kompozity.*
- Mgr. JIŘÍ ERHART: *Piezopolymery a jejich design.*

Jako v jiných letech zajistila pobočka také uspořádání Matematické olympiády a Fyzikální olympiády v oblasti Liberce.

Bohdan Zelinka